Svensk Ventilation

Datum
2013-01-23

Svensk Ventilation
Årstaängsvägen 19 B
100 74 Stockholm

Näringsdepartementet
och
Energimyndigheten

Förslag till ökad energieffektivisering inom boende och servicesektor

Svensk Ventilation har tillsammans med andra organisationer deltagit vid ett samrådsmöte den 19 december 2012 på Näringsdepartementet. Syftet med mötet var att i samråd med departementet och berörda myndigheter se möjligheter till måluppfyllelse enligt Energieffektiviseringsdirektivets artikel 7. Huvudfrågor vid mötet var att hitta potential till energieffektivisering i de olika sektorerna samt att föreslå tänkbara styrmedel för att realisera energieffektiviseringarna.

Energieffektiviseringsdirektivets artikel 7

Artikel 7 i Energieffektiviseringsdirektivet ställer krav på medlemsstaterna att inrätta ett kvotpliktssystem för energieffektivitet, alternativt att vidta andra policyåtgärder, för att säkerställa att ett mål om ackumulerad energibesparing uppnås senast den 31 december 2020. Målet ska åtminstone motsvara nya besparingar varje år från den 1 januari 2014 till och med den 31 december 2020 om 1,5 % av den energi som säljs årligen till slutanvändare i genomsnitt under perioden 2010–2012. Direktivet medger att kvotpliktssystem kombineras med alternativa policyåtgärder.

Förslag från Svensk Ventilation

Svensk Ventilation har med denna skrivelse pekat ut ett antal områden som berör nybyggnation och effektivisering av det befintliga byggnadsbeståndet som möjliga områden för att stödja effektiviseringar enligt direktivets artikel 7. Vi önskar nu att förtydliga våra förslag med beräkningade på besparingspotential samt förslag på lämpliga styrmedel.

1. Allmän revidering av BBR avseende kravnivåer för nya byggnader.
   (inkl. översyn av 9:6 Effektiv elanvändning för nya byggnader osv.)

2. Upprättande av program för frivillig anpassning till NNE normer

3. Riktade åtgärder för att öka energieffektiviseringen i befintliga småhus, flerfamiljshus och lokaler.

4. Åtgärder till följd av rekommendationer i energideklarationer

Våra föreslagna åtgärder kan enligt våra bedömningar ge årliga effektiviseringar på 1,81 TWh. Denna siffra kan jämföras med det preliminärt beräknade värdet på 2,4 -3,2 TWh per år som avser effektivisering inom boende/hushållssektor och industri. Dessa effektiviseringar skulle kunna genomföras utan att minska landets internationella konkurrenskraft och utan att ge avkall på inomhusklimat, komfort och standard för brukare. En annan fördel är att man genom åtgärder i denna sektor minskar de stora skillnaderna i effektbehov.

Under alla delområden nedan finns uppskattad effektiviseringspotential samt förslag på lämpliga styrmedel.

1. Allmän revidering av BBR avseende kravnivåer för nya byggnader.
Dagens regler för energiprestanda baseras på specifik energianvändning(köpt energi). Reglerna ger olika krav för bostäder och lokaler och dessutom uppvärmningssätt samt geografiskt läge. Vårt förslag är en reducering på 20 % som träder i kraft 2014-01-01 med en övergångsperiod på 12 månader.

Enligt SCB statistik över beviljade bygglov så har 49 034 000 m² bruttoarea beviljats under 2004 – 2010 vilket ger 7 004 000 m2 i genomsnitt per år under denna tidsperiod.

Förutsatt att nettoarean är 6 000 000 m² per år och att kravnivåerna sänks med 17 kWh per m²/år för alla byggnadskategorier och i alla klimatzoner ger detta en årlig besparing/effektivisering på 0,1 TWh med start 2014-01-01. Vi har för beräkningarna antagit nettoarean av de beviljade byggloven finns 75 % i zon III, 15 % i zon II och 10 % i zon I.

Besparing per år är 0,1 TWh

Styrmedel är att
- vidta förändring i Boverkets byggregler
- differentiera fastighetsskatten/fastighetsavgift så att byggnader med bra energiprestanda lägre avgift ände byggnader som har sämre energiprestanda. Införa flera olika nivåer som även stimulerar gradvisa förbättringar.

Ytterligare generell information och möjlig besparingspotential
EU-kommissionens förstudie om Ventilation (Energy-Using Products) kom med sin slutrapport i juli 2012 och slår fast att effektiv ventilation kommer att ha stor betydelse för Europas omställning till hållbar energihushållning. EU-kommissionens konsulter förespråkar balanserad ventilation med återvinning (FTX).

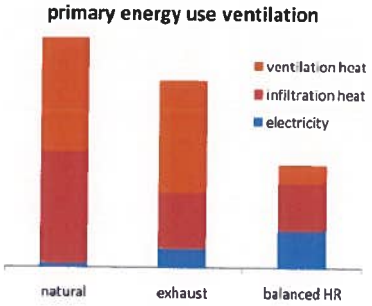

- Förespråkar från och tilluftsventilation med energiåtervinning
- Mekanisk ventilation är oumbärligt i nya energieffektiva byggnader
- Det kostar elektricitet men sparar upp till 4 gånger så mycket primärenergi för uppvärmning och kyla

Enligt EU-kommissionen förväntas Fläktdirektivet 327/2011 (Ekodesigndirektiv) till 2020 leda till besparingar på 34 TWh/år och de kommande kraven på aggregat förväntas spara 100 TWh/år i Europa. För att Ekodesigndirektivet ska ge den effekt i Sverige som vi önskar är vi tämligen säkra att det behöver kopplas till förändringar i Boverkets byggregler.

Styrmedel är att
- vidta förändring i Boverkets byggregler

- <u>Översyn av 9:6 Effektiv elanvändning för nya byggnader</u>
  Produktutvecklingen för fläktar och aggregat har gjort stora framsteg, exempelvis har helt nya motortyper införts, så kallade EC- och PM-motorer. Det är därför rimligt att skärpa rådstextens rekommenderade maximala specifika fläkteffekter (SFP och SFPv) för nybyggnation.

[1]Angivna värden gäller för 2010 och är hämtade från Energimyndighetens rapport ES 2011:11 "Energistatistik för småhus, flerbostadshus och lokaler 2011" och SCB "Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok 2012".

- Våra byggnader kommer att bli lufttätare i framtiden samtidigt som vi vistas 90 % av vår tid inomhus. Det är därför utomordentligt viktigt att energieffektivisering görs på rätt sätt så att ett gott inomhusklimat säkerställs. Norges Direktorat för byggkvalitet har en rådstext som visar hur man kan uppfylla kravet luftkvalitet och energieffektivitet.

  Se Vejledning till TEK §13:
  "For å tilfredsstille kravene til luftkvalitet i § 13-1 og krav til energieffektivitet i kapittel 14 må bolig vanligvis ha installasjoner for balansert ventilasjon."

  För att tillfredsställa kraven på luftkvalitet och energieffektivitet bör bostäder vanligtvis ha installationer för balanserad ventilation.

2. Upprättande av program för frivillig anpassning till NNE normer

Under arbetet med att införa direktivet om byggnaders energiprestanda och definitionen om nära-nollenergibyggnader (NNE) har regeringen bedömt att kraven på energihushållning måste skärpas i förhållande till de byggregler som gäller i dag. Samtidigt anser regeringen att det i dag saknas tillräckligt underlag för att kunna ta ställning till hur mycket kraven kan skärpas. För detta krävs, menar man, flera utvärderingar av lågenergihus, demonstrationer av nya energieffektiva byggnader liksom ekonomiska analyser.

Som ett led i arbetet och för att driva fram demonstrationsprojekt samt att bidra till energieffektivisering föreslår vi att ett frivilligt program startas för byggande enligt kommande normer för nära-nollenergibyggnader.

Dagens regler för energiprestanda baseras på specifik energianvändning (köpt energi). Reglerna ger olika krav för bostäder och lokaler, uppvärmningssätt samt geografiskt läge. Vårt förslag att reducera ytterligare 30 % utöver de 20 % som föreslagits under punkt 1. Denna nivå skulle då i stort motsvara den nivå som Energimyndigheten har föreslagit i sin rapport ER 2010:39 " Nationell strategi för lågenergibyggnader"

Enligt SCB statistik över beviljade bygglov så har 49 034 000 m² bruttoarea beviljats under 2004 – 2010 vilket ger 7 004 000 m² per år.

Förutsatt att 20 % av alla beviljade bygglov leder till byggnader med NNE Standard, att nettoarean är 6 000 000 m² per år och att kravnivåerna sänks med 20 kWh per m2/år för alla byggnadskategorier och i alla klimatzoner ger detta en årlig besparing/effektivisering på 0,02 TWh med start 2014-01-01 utöver den besparing som angivits under punkt 1. Vi har för beräkningarna antagit nettoarean av de beviljade byggloven finns 75 % i zon III, 15 % i zon II och 10 % i zon I.

Besparing per år är 0,02 TWh

Styrmedel är att
- vidta förändring i Boverkets byggregler och att ange ett preliminärt måltal för NNE-byggnader.
- differentiera fastighetsskatten/fastighetsavgift så att byggnader med bra energiprestanda får en lägre avgift än de byggnader som har sämre energiprestanda. Inför flera olika nivåer som även stimulerar gradvisa förbättringar.

[1]Angivna värden gäller för 2010 och är hämtade från Energimyndighetens rapport ES 2011:11 "Energistatistik för småhus, flerbostadshus och lokaler 2011" och SCB "Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok 2012".

3. Riktade åtgärder för att öka energieffektiviseringen i befintliga småhus, flerfamiljshus och lokaler

Småhus:

Det befintliga beståndet av småhus bestod 2010 av 1 997 000 småhus med totalt uppvärmd area av 284 000 000 m². Den genomsnittliga energianvändningen per m² var under 2010 127 kWh per m² och år och totalt användes 35,8 TWh för uppvärmning och varmvatten i det befintliga beståndet av småhus.[1]

En rimlig grad av effektivisering bör kunna medföra en reduktion av den använda energin för uppvärmning och varmvatten med 50 % för de fastigheter som genomför en energieffektivisering. En årlig energieffektivisering av 5 % (14 200 000 m2) av det befintliga beståndet kan utföras.

Notera att den angivna genomsnittliga energianvändningen avser alla befintliga småhus och att de som kommer att använda sig av detta styrmedel troligtvis har en väsentligt högre energianvändning. Det befintliga beståndet av småhus har löpande underhållits och renoverats och insatser kan i huvudsak koncentreras till energieffektivisering.

Förutsatt att nettoarean är 14 200 000 m² per år och att energianvändningen minskar med 63,5 kWh per m²/år i alla klimatzoner ger detta en årlig besparing/effektivisering på 0,9 TWh med start 2014-01-01.

Besparing per år är 0,9 TWh

Styrmedel är

- ROT- avdrag där en del är öronmärkta för energieffektivisering. En så kallad "klimat-ROT"
- att differentiera fastighetsskatt/fastighetsavgift så att byggnader med bra energiprestanda får en lägre avgift än de byggnader som har sämre energiprestanda. Inför flera olika nivåer som även stimulerar gradvisa förbättringar.
- Ökade informationsinsatser så att kunskapen om de av regering och riksdag beslutade målen om energieffektivisering i bebyggelsen ökar hos landets alla fastighetsägare.

Andra effekter:

Fler jobb skapas.

Flerfamiljshus:

Det befintliga beståndet av flerfamiljshus bestod av ca 2 511 000 stycken lägenheter med totalt uppvärmd area av 167 000 000 m². Den genomsnittliga energianvändningen är 159 kWh per m²/år och totalt användes 26,7 TWh för uppvärmning och varmvatten i det befintliga beståndet av flerfamiljshushus. [1]

En rimlig grad av effektivisering bör kunna medföra en reduktion av den använda energin för uppvärmning och varmvatten med 50 % för de fastigheter som genomför en energieffektivisering. En årlig energieffektivisering av 3 % (5 010 000 m²) av det befintliga beståndet kan utföras.

Notera att den angivna genomsnittliga energianvändningen avser alla befintliga flerfamiljshus och att de som kommer att använda sig av detta styrmedel troligtvis har en väsentligt högre energianvändning. Det befintliga beståndet av flerfamiljshus har ett stort behov av renovering.

---

[1]Angivna värden gäller för 2010 och är hämtade från Energimyndighetens rapport ES 2011:11 "Energistatistik för småhus, flerbostadshus och lokaler 2011" och SCB "Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok 2012".

Förutsatt att nettoarean är 5 010 000 m² per år och att energianvändningen minskar med 79,5 kWh per m²/år i alla klimatzoner ger detta en årlig besparing/effektivisering på 0,4 TWh med start 2014-01-01.

Besparing per år är 0,4 TWh

Styrmedel är att
- differentiera fastighetsskatt/fastighetsavgift så att byggnader med bra energiprestanda får en lägre avgift än de byggnader som har sämre energiprestanda. Inför flera olika nivåer som även stimulerar gradvisa förbättringar.
- Lösa finansiering genom att exempelvis inrätta statliga kreditgarantier för energieffektiviseringsåtgärder vid ombyggnad och renovering

Andra effekter:
Fler jobb skapas och att tillgängliga bostäder på bostadsmarknaden inte minskar.

Lokaler:

Det befintliga beståndet av lokaler hade en totalt uppvärmd area på 155 000 000 m². Den genomsnittliga energianvändningen per m² var under 146kWh per m² och år och totalt användes 22,4 TWh för uppvärmning och varmvatten i det befintliga beståndet av lokaler. [1]

En rimlig grad av effektivisering bör kunna medföra en reduktion av den använda energin för uppvärmning och varmvatten med 50 % för de fastigheter som genomför en energieffektivisering. En årlig energieffektivisering av 3 % (4 650000 m²) av det befintliga beståndet kan utföras.

Notera att den angivna genomsnittliga energianvändningen avser alla befintliga lokaler och att de som kommer att använda sig av detta styrmedel troligtvis har en väsentligt högre energianvändning.

Förutsatt att nettoarean är 4 650 000 m² per år och att energianvändningen minskar med 73 kWh per m²/år i alla klimatzoner ger detta en årlig besparing/effektivisering på 0,34 TWh med start 2014-01-01.

Besparing per år är 0,34 TWh

Styrmedel är att
- differentiera fastighetsskatt/fastighetsavgift.

Andra effekter:
Fler jobb skapas.

[1]Angivna värden gäller för 2010 och är hämtade från Energimyndighetens rapport ES 2011:11 "Energistatistik för småhus, flerbostadshus och lokaler 2011" och SCB "Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok 2012".

Svensk Ventilation

Datum
2013-01-23

4. Åtgärder till följd av rekommendationer i energideklarationer

Syftet med energideklarationen är att ge information om byggnadens energiprestanda och rekommendationer för hur energiprestanda för en byggnad eller en byggnadsenhet kan förbättras om det inte saknas en rimlig förbättringspotential i jämförelse med de gällande kraven på energiprestanda.

För många mindre fastighetsägare är information om långsiktiga mål för energianvändning samt konkreta rekommendationer om åtgärder viktiga beslutsunderlag för en löpande förbättring av byggnaders energiprestanda. En tydligare koppling mellan rådgivning i energideklarationer och ekonomiska styrmedel bör ge en ökad grad av effektivisering i framförallt det befintliga beståndet av småhus.

Det befintliga beståndet av småhus bestod 2010 av 1 997 000 stycken småhus med totalt uppvärmd area av 284 000 000 m². Den genomsnittliga energianvändningen per m² var under 2010 127 kWh per m² och år för hela beståndet av småhus. Totalt användes 35,8 TWh för uppvärmning och varmvatten i det befintliga beståndet av småhus.

En målsättning kan vara att en viss andel av de som årligen utför en energideklaration också vidtar delar av de föreslagna åtgärderna för att förbättra byggnadens energiprestanda, ändra uppvärmningssystem eller eget beteende så att en energieffektivisering uppnås.

En klar målsättning bör fastställas efter analys av det befintliga registret på över 425 000 byggnader. Idag energideklareras ca 5 000 byggnader per månad. För småhus beräknas den uppvärmda arean vara ca 140 m² per byggnad. Det ger en sammanlagd energideklarerad yta på 8 400 000 m² per år. Genomsnittlig energianvändning är 127 kWh per m²/år. En effektivisering på 5 % i alla energideklarerade byggnader ger en årlig besparing på 0,05 TWh med start 2014-01-01.

Besparing per år är 0,05 TWh

Styrmedel är att

- Komplettera lag om energideklaration med tydlig text om syfte och rekommendationer.
- Ge utökat ROT-avdrag/"klimat-rot" för åtgärder som föreslagits i energideklaration.
- Ökade informationsinsatser så att kunskapen om de av regering och riksdag beslutade målen om energieffektivisering i bebyggelsen ökar hos landets alla fastighetsägare.

Frågor med anledning av denna skrivelse:
Britta Permats, Svensk Ventilation, tfn 08-762 75 53 eller britta.permats@svenskventilation.se

Britta Permats
VD
Svensk Ventilation

Svensk Ventilation AB

Postadress
Box 47103
S-100 74 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Årstaängsvägen 19 B
S-117 43 Stockholm

Telefon
08-762 73 60
Fax
08-668 11 80

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Org nr
556393-0956
F-skattebevis